Življenje v coni A pod upravo Kraljevine SHS

(julij 1919–julij 1920)

Mejna kontrola Bistrica v Rožni dolini.
Ob avtu stojijo Kraigher, König in Steinacher.
(Fond Sammelarchiv Geschichtsverein, AT-KLA 123-F-20 St, Deželni arhiv Celovec).

Cono A je do plebiscita upravljala Kraljevina SHS in njeno demarkacijsko črto skrbno zastražila ter varovala - prehodi so bili nadzorovani.«

70 odstotkov prebivalcev cone A je bilo Slovencev – v začetku dokaj naklonjenih Jugoslaviji. Po nekaj mesecih se je to dodobra spremenilo. Ozemlje je bilo brez Celovca in Beljaka nepovezan »torzo«. Izgube zaslužka zaradi odrezanosti od teh mest, kjer je prebivalstvo prej prodajalo svoje pridelke, so delovale porazno.

Te slabosti je poudarjala nemško-avstrijska propaganda in izpostavljala nujnost enotne Koroške, ki da obstaja od pamtiveka. »Omahljive« prebivalce je uspešno strašila, da se gotovo vrnejo in maščujejo nad pristaši Kraljevine SHS.

Slabosti jugoslovanske države:
- oddaljenost upravno-trgovskih centrov,
- prometna nepovezanost, odsotnost javnega prometa,
- slaba preskrba s posameznimi dobrinami (sladkor, petrolej, tobak, usnje, železnina), katerih uvoz je bil zelo ocarinjen,
- neizvedena menjava denarja v določenih občinah, neugoden menjalni tečaj,
- nepovrnitev vojne škode,
- slaba dostopnost do zdravniške in živinozdravniške oskrbe,
- propad turizma, zlasti ob Vrbskem jezeru,
- neenoten upravni in politično-propagandni nastop,
- socialdemokracija je bila na strani Avstrije.

Aduti jugoslovanske države:
- dokaj dobra preskrba s hrano,
- čedalje hujša beda v Avstriji,
- državno nadzorstvo nad veleposestvi, ki je kmetom obetalo agrarno reformo – svoj kos zemlje,
- podpora duhovščine.

Life in Zone A under the Administration of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes (July 1919 - July 1920)

70% of the inhabitants of zone A were Slovenes. While they were initially quite in favour of Yugoslavia, this greatly changed after a few months. The territory without Celovec and Beljak seemed to be an unconnected "torso". Being cut off from cities where inhabitants previously sold their crops, had a devastating effect to the economic welfare: the inhabitants lost their earnings.

These weaknesses were emphasized by German-Austrian propaganda which called for the necessity of a united Carinthia, the idea of which had existed for a long time. The "hesitant" residents were successfully scared by threats of German-Austrians returning and taking revenge on supporters of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes.

Weaknesses of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes:
- distance from administrative and trade centres,
- traffic disconnection, absence of public transport,
- poor supply of individual products (sugar, kerosene, tobacco, leather,
  hardware), the import of which was a subject to high import taxes,
- the inability to exchange money in certain municipalities, unfavourable
  exchange rate at the time of exchange,
- non-compensation for war damage,
- poor access to medical and veterinary care,
- the collapse of tourism, especially alongside Wörthersee,
- non-uniform administrative and political-propaganda appearance,
- social democracy is on the side of Austria.

Advantages of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes:
- fairly good food supply,
- the growing misery in Austria,
- state supervision of large estates, which promised agrarian reform to the farmers who would be given their piece of land,
- support of the clergy.

Posamezna številka 40 vinarjev.
Štev. 183. V Ljubljani, v nedeljo, dne 17. avgusta 1919. Leto XLVII.

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Brez resnobe.

Konstituirajoči kabinet nam je bil napovedan, in to ne mainogoljubni, pravzaprav nekaj nečednega dobivanja politike in to podvzetni skušnji da je ga ne bo, ne vsaj v kem ukrdale niso mogli. Imamo novo vlado in ta nam bo pokazala, da je res nekaj novega. Jugoslovanski klub je do zadnjega trenutka, ali na sklidku, da se mora dogovoriti nasamo med demokrati in radikali, ničesar nedovršenega v vlaki ni bilo udvrženo. Ne, ne, ne! Ne bomo pisali o tem, ali od standardnih kurzi. Prizneslo je bil vsaka zmeraz za nagajali, kakor bitre nasvrna demokratska incidenca svoje ra- ture z radikali. A ta ali pa ta, ali ta ali ona, ali ona ali ta, ali ta ali ona. Dvakrat, ko mu je sporočil, da se ne izdaja na ker vsi zaupnostjo z radikali.

„Za mirno konstitucionalno vlado na si do- vol ramo dalalo« Ozna- vovalo je bi bel ne- ga ne- ga ne- ga